

Restauratie van twee Art Nouveau-huizen

door Ivan Van Hyfte

Op oorspronkelijke kadasterplans (1835) in het Kadasterarchief West-Vlaanderen is te merken dat de huidige huizenblok Van Iseghemlaan – Boekareststraat – Hofstraat – Kapucijnenstraat zich deels bevond in de fortificatiegordel die Oostende toen omsloot. Niet toevallig dat “Rue du/des Rampart(s) de eerste benaming was van de huidige Van Iseghemlaan.

Na het slechten van de vesten wordt deze laan (een naam uit 1882) aangelegd, nadat ze achtereenvolgens Boulevard Léopold (\pm 1875), Noordstraat en Noordlaan heette. Vanaf het einde van de 19e eeuw worden de vrijgekomen gronden geleidelijkaan verkaveld en bebouwd (1). In 1903 koopt Camiel DEPOORTERE, een industrieel uit Kortrijk, grond in de Van Iseghemlaan waar later de panden 12 en 12A zullen worden opgetrokken.

Hetzelfde jaar, op 11 juli, verkoopt de Oostendse notaris Henri BERGHMAN dit onroerend goed aan Jean RASKOP en Julienne HEYRINCK. Deze “*préfet des études honoraires*” uit Elsene bouwt er in 1904 twee woningen op. De architect ervan is mij onbekend; er zijn vermoedens dat het de Mechelse architect Jacques DE WEERDT (1867-1942) zou kunnen zijn, maar geen formeel bewijs (2). Wanneer deze ere-studieopziener op 21 maart 1908 komt te overlijden, gaat zijn bezit over op zijn weduwe Juliette.

Op het einde van de Eerste Wereldoorlog worden de twee huizen, zoals zovele in stad (3) vernield tijdens luchtbombardementen. Op 2 november 1920 verkoopt notaris VANCAILLIE de twee eigendommen, aan een Parijzenaar, Georges DURIEU, die er twee woningen in art nouveau laat optrekken (4). Zijn dochter Sophie, licentiate in de handelswetenschappen, verkiest de Parijse beau monde boven die van Oostende en verkoopt openbaar de twee panden afzonderlijk aan twee gerespecteerde academici (5).

Van Iseghemlaan 12, amper 63 centiare groot, wordt het optrekje aan zee van het Gentse echtpaar Marcel DEMEESTERE – Marie-José BOUQUET. Hij is professor aan de Gentse universiteit, zij geeft als licentiate les in lichamelijke opvoeding; samen zijn ze buur

De tot nu toe enige, mij bekende fotografische weergave van de gevel (zie foto) is een oude, zeldzame zichtkaart van circa 1947 (6). Hierop is te zien hoe ze met haar afgeronde open loggia, haar balkonleuning en bovenaan het gebogen fronton heel sterk leek op huisnummer 12A.

In 1947 maakt het echtpaar DEMEESTERE-BOUQUET ingrijpende herstellingswerken mee aan de voorgevel van hun smalle rijwoning. Ik noem het onbegrijpelijk wat het architectenbureau L. CORNEAU – E. DEVISSCHER ervan gemaakt heeft: sobere, opgetrokken bovenverdiepingen telkens met een eenvoudige, rechthoekige muuropening, een recht kroonlijst en een gecementeerd gelijkvloers. Alvast weinig architecturale eenheid, ondanks de fraaie, afgeronde erker en de mooie rondboogvormige deur met 2 raampjes als zijlicht (7).

Van Iseghemlaan nr. 12A is dan weer een ander verhaal op zich. Het tweede huis, ook maar amper 97 ca. groot, dat Sophie DURIEU in 1939 verkoopt, komt in handen van professor Arthur D'HERTOG-VANKERKHOVE die toen op de Oostendse Albert I-Wandeling verbleef. Lang geniet het echtpaar niet van het zicht op het spel van gebogen lijnen in de erker, van de gietijzeren borstwering in het balkon, van de gele sierbaksteen of van het gestileerde houtwerk op de tweede verdieping.

Notaris BEYAERT uit Gent verkoopt op 3 november 1949 hun woning in uitgesproken art nouveaustijl (8) aan de Antwerpse wisselagent Joseph JORIS-COUNE.

Bij diens dood hertrouwt zijn weduwe Susanne COUNE met Alphonse DE BECKER. Het huis blijft haar eigendom. Bij haar overlijden erven de kinderen Paul DE BECKER-HOLEMANS en Serge DE BECKER-PERIDIAANS het gebouwtje.

Op 22 maart 1976 verkopen Paul en Serge openbaar 12 A aan de Oostendse juwelier, Albert DEWANCKER. Bij het overlijden van Albert gaat het eigendom over op zijn weduwe Dina DESENDER en hun dochter Astrid die het 11 jaar later van de hand doen aan Johnny VINCKE en Freddy VANBESIEN. Beide dromen enthousiast van een mooi project: 12 en het reeds geklasseerde (9) 12A terug in het bezit brengen van één eigenaar en het met liefde respectvol restaureren. Ze worden hierbij geholpen door weduwe Marie-José BOUQUET die op 11 februari 1999 haar aanpalend bezit, Van Iseghemlaan 12, aan hen verkoopt. Twee pareltjes van het Oostends bouwkundig erfgoed komen opnieuw in het bezit van één en dezelfde eigenaar.

Er wordt een restauratie-architect (10) onder de arm genomen, projecten worden voorgelegd, studenten doen opzoekingswerk, een beschermingsprocedure gaat van start (11), een bouwaanvraag wordt ingediend. De administratieve mallemlen draait op volle toeren.

Eind september 2010 dient architect Dirk GIJSEMANS een nieuw bouwplan in. Twee maanden later al start de Brugse Algemene Bouwonderneming N.V. VANDENDORPE – bekend ondermeer voor de renovatie van de Sint-Salvatorskathedraal – met de werkzaamheden. Dak- en gevelwerken hadden eind juni 2011 moeten af zijn.

Al wie Oostende een warm architectonisch hart toedraagt, hou dit alvast in de gaten!...

Nels prentkaart, circa 1947

Van Iseghemlaan 12 en 12 A. Toestand 1990

VERWIJZINGEN

- (1) Le nouvel annuaire STRACKÉ, année 1902, p. 199.
- (2) Tijdens de Tweede Wereldoorlog is het stadsarchief in de vlammen opgegaan zodat de bouwplannen of verdere gegevens ontbreken.
- (3) - F. GEVAERT en H. HUBRECHTSEN: "Oostende 14-18" deel 2, p. 106 en 107.
- A. ELLEBOUDT en G. LEFEVERE "Oostende onder de Duitse bezetting" p. 440.
- (4) Hij was er de buur van meester-organist Léandre VILAIN die in villa "Widor" woonde op het nummer 10.
- (5) Akte notaris LINGIER, 21-08-1939.
- (6) De huidige restauratie-architect baseert zich op deze Nels-foto (zie foto).
- (7) Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het bouwkundig erfgoed: Gemeente Oostende. Deel 1 B p. 441.
- (8) Een foto daarvan is te vinden bij A. ASSELOOS, " Oostende onder de Nazi's 1940-1944", deel 4, p. 153.
- (9) K.B van 22-09-1981.
- (10) Architect HAENTJES beweert "...dat er in nr. 12 elementen zitten van architect DE WEERDT...".
- (11) Beschermd als monument bij M.B. van 26-05-2005.